

Onderwijs & Arbeid

Juli 2025

Ondernemend
Alkmaar

Samenvatting

Arbeidsmarkt staat onder druk: Alkmaarse ondernemers bieden 40.000 banen, maar vergrijzing en gebrek aan instroom leiden tot structurele arbeids-krapte. Zonder actie stagneert economische groei.

Alkmaar moet inzetten op het MKB:

// Het MKB is de motor van de lokale economie, maar dreigt te krimpen door onvoldoende vervanging van personeel en beperkte ondernemersgroei.

Actie is nodig op meerdere fronten:

- // Gemeente krijgt een duidelijke portefeuille Arbeid.
- // Er komt actieve arbeidsmarktbranding: waarom werken in Alkmaar?
- // Gemeente pakt door met woningbouw (*voor starters, studenten, werkenden*).
- // Ondersteuning van Talent Academy en meer leerwerkplekken.
- // Investeren in studentenhuysvesting, cultuur, horeca en recreatie om jong talent te behouden.
- // Opdrachtgeverschap gemeente professionaliseren richting arbeidsmarktorganisaties.
- // Nieuwe sector-samenwerkingen stimuleren (*zoals IT=Alkmaar*).
- // Gemeente en Ondernemend Alkmaar starten groeiprogramma's voor ondernemers.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	// 4
2	Huidige stand van zaken	// 5
3	Kernpunten Ondernemend Alkmaar	// 5
4	Organisatiegraad	// 6
5	Prioritering	// 6

1 Inleiding

Voor u ligt de position paper van de Commissie Onderwijs & Arbeid van Ondernemend Alkmaar. Dit document is geschreven in de context van de aankomende gemeenteraadsverkiezing in maart 2026. Dit document is opgesteld met input van de commissie onderwijs en arbeid, bestaande uit Jolanda Bakker, Kees de Groot, Desirée Oudejans, Chris Obdam en Rob Niele.

De commissie onthoudt zich van het neerzetten van een abstract vergezicht op arbeid en onderwijs, maar wil een duidelijke analyse neerzetten en komen tot concrete voorstellen. Andere organisaties hebben reeds duidelijke probleemstellingen neergelegd voor de regio NHN, de commissie wil juist pragmatisch kijken naar de komende 4 jaar en enkel de gemeente Alkmaar.

De commissie verwacht dat de politieke partijen en de ambtelijke organisatie in Alkmaar inspiratie zullen nemen aan deze paper en dat deze inspiratie in een nieuw coalitieprogramma gaat doordringen. Maar een goed functionerende arbeidsmarkt vraagt een bijdrage van alle deelnemers, en dus spreken we ook Ondernemend Alkmaar en haar deelnemers aan om in actie te komen.

Deze paper raakt de portefeuilles Onderwijs, Economie, Wonen & Mobiliteit en bespreekt het ontbreken van een portefeuille voor het onderwerp Arbeid.

2 Huidige stand van zaken

- // Ondernemers zorgen voor 40.000 banen
- // Arbeidsmarkt wordt nóg slechter
- // Alkmaar is goed in MKB
- // Gebrek aan toekomstbestendige ondernemersgroei
- // Gebrek aan arbeidsmarktimago en -positionering
- Alkmaar onderscheid zich in de IT branche door het grote aantal IT bedrijven die zowel Nationaal als Internationaal zorgdragen voor digitalisering en flexibilisering.
- // Bestaande initiatieven en samenwerkingsverbanden hebben nauwelijks impact
- // Ondernemers

3 Kernpunten Ondernemend Alkmaar

De ondernemers in Alkmaar dragen zorg voor ca. 40.000 banen. Een groot aantal van de werknemers gaat binnenkort met pensioen. Deze uitstroom moet met instroom van nieuw potentieel worden gecompenseerd. Het aantal vacatures stijgt binnen afzienbare tijd tot extreme hoogte.

Het is tijd om actie te ondernemen. Iedereen is inmiddels op de hoogte van de arbeidskrapte, er zijn inmiddels genoeg onderzoeksrapporten die dat onderbouwen. Maar weinigen zijn zich bewust van het feit dat we van een krappe arbeidsmarkt naar een strakke arbeidsmarkt gaan. De krapte die we nu reeds in vele sectoren ervaren houdt aan op dit niveau. In die zin 'kan' het niet slechter worden want de groei (en dus vraag) wordt geremd doordat er

geen mensen voor zijn. Veel nijpender gaat zijn dat door het gebrek aan flexibiliteit de gaten die vallen niet meer ingevuld kunnen worden waardoor processen stikken.

Alkmaar moet groeien in waar Alkmaar goed in is en dat is MKB. Op dit moment loopt onze regio nog risico om aangemerkt te worden als economische krimpregio. Wij willen dat onze MKB bedrijven in staat zijn om de uitstroom van medewerkers te compenseren en te innoveren om tot een significante groei van arbeidsplaatsen en ondernemingsresultaten te komen. Stop de krimp, bevorder groei!

4 Organisatiegraad

Ondernemers investeren graag in het klaarmaken van het arbeidspotentieel voor de ondernemingen uit de Alkmaar regio, maar kunnen het niet alleen. Er zijn bestaande initiatieven en organisaties maar die zijn te gefragmenteerd en hebben nauwelijks impact. De gemeente schiet te kort als opdrachtgever, resultaten worden niet goed gemonitord en de opdracht is onduidelijk.

De gemeente Alkmaar heeft geen duidelijk profiel op de arbeidsmarkt. Waarom wil je in Alkmaar e.o. werken en wonen? Opvallend is dat er binnen het huidige college geen portefeuille Arbeid bestaat, dit terwijl er grote uitdagingen

zijn. De provincie maakt nu keuzes voor bepaalde focussectoren, maar doen die wel recht aan de bedrijven die Alkmaar nu succesvol maken?

Ondernemers in Alkmaar zijn nog niet goed in staat om zichzelf goed in de arbeidsmarkt te positioneren. HR beleid is relatief onderontwikkeld en weinig bedrijven zijn in staat om zich aan te passen aan de veranderende tijdgeest en wat dat met zich meebrengt voor personeelsbeleid.

Mensen zijn er wel maar hebben vaak niet de relevante ervaring en/of scholing.

5 Prioritering

- // Nieuwe college krijgt een portefeuille arbeid
- // Gemeente Alkmaar werkt aan arbeidsmarktbranding
- // Gemeente Alkmaar pakt door met het realiseren van de beloofde woningen
- // Gemeente Alkmaar ondersteund Talent Academy om het aantal leerwerkplekken te maximaliseren
- // Gemeente Alkmaar realiseert pragmatische studentenhuisvesting
- // Gemeente Alkmaar creëert een bruisende werkomgeving met genoeg culturele voorzieningen, horeca en recreatie
- // Gemeente Alkmaar werkt aan beter opdrachtgeverschap naar relevante arbeidsmarkt organisaties
- // Gemeente Alkmaar & OA maken ondernemersgroei-programma's mogelijk
- // Gemeente Alkmaar & OA initieert en stimuleert nieuwe sector samenwerkingen vergelijkbaar met IT=Alkmaar
- // Ondernemend Alkmaar gaat haar leden actiever ondersteunen met positionering in de Arbeidsmarkt

